

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_610
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Česká a světová literatura od počátků do 19. století
Autor, spoluautor:	Mgr. Petra Lefanová
Název DUMu:	Německý preromantismus
Pořadové číslo DUMu:	10
Stručná anotace:	Prezentace seznamuje žáky s německým preromantismem. Přibližuje práce významných představitelů směru Sturm und Drang - J. W. Goetheho a F. Schillera.
Ročník:	1.
Obor vzdělání:	63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, 65-42-M/02 Cestovní ruch, 66-41-L/01 Obchodník
Metodický pokyn:	Prezentace slouží jako doplněk pro výklad učitele. Otázky mohou žáci zpracovat písemně, případně mohou sloužit jako kontrolní test.
Výsledky vzdělávání:	Žák zasadí do kontextu světové literatury osobnosti německého preromantismu – J. W. Goetheho a F. Schillera, chápe základní rysy hnutí Sturm und Drang
Vytvořeno dne:	4. 9. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	



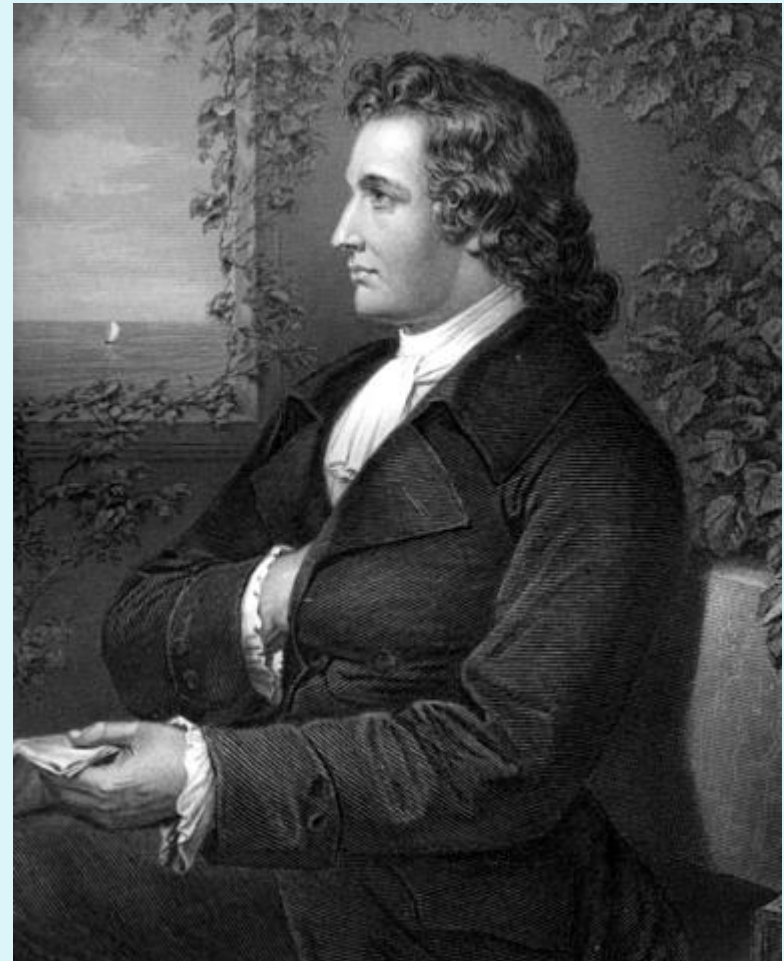
NĚMECKÝ PREROMANTISMUS

Sturm und Drang

- v překladu = bouře a vzdor
- hnutí stojící proti osvícenství a racionalismu
- má podobné rysy jako preromantismus
- autoři prosazovali cit, vášeň
- jedinec se vzpírá okolnímu světu – téměř vždy končí tragicky
- největší rozmach v dramatu a poezii (ódy, hymny)

Johann Wolfgang Goethe – 1749–1832

- německý básník, dramatik
- studoval přírodní vědy – geologii, mineralogii, anatomii
- napsal studii o barvách – rozlišil studené a teplé barvy
- typ renesančního člověka
- vystudoval práva
- téměř celý život žil ve Výmarnu
- chvíli působil jako ministr ve státní správě



Johann Wolfgang Goethe 1749–1832

- opakovaně jezdil do západočeských lázní:
- Karlovy Vary, Františkovy Lázně, Mariánské Lázně, Teplice
- celý život zasvětil lásce k ženám

signatura

A black and white image of a handwritten signature, likely Johann Wolfgang Goethe's, written in a cursive style. The signature is fluid and somewhat abstract, with a long horizontal stroke at the bottom and several loops and flourishes above it.

J. W. Goethe

- Goethe byl předním představitelem hnutí Sturm und Drang
- zajímal se o dílo W. Shakespeara
- přátelil se s Friedrichem Schillerem (Goethe ho přežil o téměř 30 let) – v této době napsal nejvíce děl



Johann Wolfgang Goethe

1. etapa tvorby:

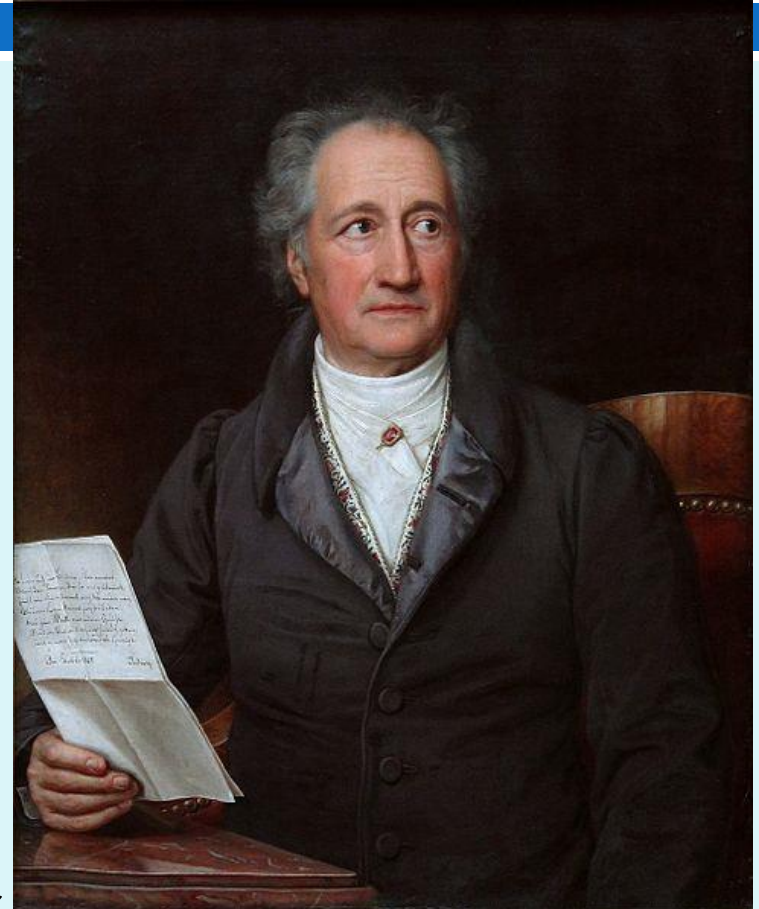
□ v duchu **Sturm und Drang**

2. etapa:

□ období inspirované **antikou**
a **renesanční kulturou** –
dvouletý pobyt v Itálii

3. etapa:

□ inspirace **starou lidovou pověstí**
□ dílo **Faust** (pracoval na něm 60 let)



J. W. Goethe - dílo



Utrpení mladého Werthera

- dvoudílný milostný román
- román v dopisech, ich-forma, deníková forma
- v malém městečku se hlavní hrdina setkává s Lottou, do které se zamiluje – ona se však vdá za jeho přítele
- Werther odjíždí, aby se po čase vrátil k Lottě
- stále více se utápí v bolu a žalu – sebevražda
- román vzbudil odmítavý postoj – kvůli tragickému konci, v Německu vyvolal tzv. wertherovskou horečku – vlna sebevražd

J. W. Goethe - dílo



Faust

- dvoudílná veršovaná tragédie, přes 12 000 veršů
- inspirace starou pověstí o učeném doktoru Faustovi, který zaprodal svou duši kvůli poznání
- filozofické dílo – hlavní hrdina je stále nespokojen a neustále touží po novém poznání

Friedrich Schiller – 1759–1805

- německý básník, dramatik, překladatel
- studoval medicínu – stal se vojenským lékařem
- byl jmenován profesorem historie na univerzitě v Jeně
- onemocněl tuberkulózou – léčil se i v Karlových Varech




Schillerův erb

- r. 1802 byl Schiller povýšen do šlechtického stavu

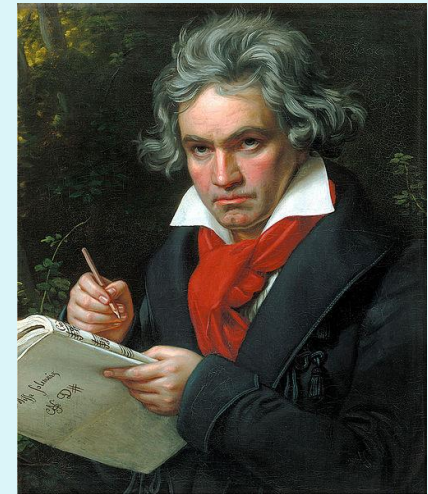


F. Schiller – dílo

Óda na radost

- lyrická skladba
- text využil hudební skladatel Ludwig van Beethoven v závěru své **9. symfonie** (již byl hluchý) 
- myšlenka sbratření národů
- v roce 1986 se stala **oficiální hymnou** Evropského společenství – dnešní

Evropská unie



F. Schiller – dílo



Loupežníci

- dramatická prvotina
- hlavní hrdina Karel Moor přišel kvůli intrikám svého bratra Franze o otcovu důvěru, dědická práva i o snoubenku
- z touhy po pomstě zakládá loupežnickou bandu
- z nich se pak stávají bezohlední zločinci
- Karel se stává vrahem, tlupu opouští a vzdá se chudákovi, který za Karlovo vydání soudu dostane odměnu
- myšlenka: proti bezpráví nelze bojovat dalším bezprávím

Závěrečný malý test

1. Charakterizujte hlavní rysy hnutí Sturm und Drang.
2. Proč veřejnost nepřijala dílo Goetha – Utrpení mladého Werthera.
3. Jakými náměty se Goethe inspiroval ve svých dílech?
4. Kdo je autorem textu a hudby Ódy na radost? Co o této skladbě víte?
5. Vysvětlete pojem renesanční člověk.
6. Stručně vyprávějte obsah díla Loupežníci.

Zdroj

- *Literatura pro 1. ročník středních škol.* první vyd. Brno: Didaktis, 2008. ISBN 978-80-7358-115-2.
- PROKOP, Vladimír. *Dějiny literatury od starověku do počátku 19. století: pro výuku literatury na středních školách.* první vyd. Karlovy Vary: O. K.-Soft, 2008.
- Zdroje obrázků citovány přímo v textu
- obrázky ze sady klipartů -<http://www.pdclipart.org/index.php>
- obrázky ze sady klipartů <http://www.clker.com/clipart-91143.html>